

A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd: BenO, SSC en BCZ

B. Er is wel overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Reactie college op rapportage Kleine Rekeningcommissie
betreffende het accountantsverslag 2013

1. Aanleiding.

In de collegevergadering van 13 mei 2014 zijn de jaarstukken 2013 aan de orde geweest. Deze worden vervolgens ter vaststelling aan de raad aangeboden (8 juli 2014).

De accountant onderzoekt jaarlijks de jaarstukken en legt de bevindingen vast in een accountantsverslag. Hieruit blijkt dat de jaarstukken zijn voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant over zowel de getrouwheid van de baten en lasten over 2013 en de activa en passiva per 31 december 2013 als ook over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties.

Conform raadsbesluit (2012-57403) fungeert de commissie AZ&M als rekeningcommissie voor de raad. Grondslag voor dit besluit is artikel 43 van het Reglement van Orde. De rekeningcommissie adviseert de raad over het accountantsverslag. De commissie AZ&M heeft dit gemandateerd aan de uit haar midden gekozen Kleine Rekeningcommissie. Het accountantsverslag is besproken in de vergadering van de Kleine Rekeningcommissie d.d. 4 juni 2014.

Als bijlage 2 is de rapportage van de Kleine Rekeningcommissie opgenomen met daarin het advies ten aanzien van het accountantsverslag 2013.

Het controleproces is dit jaar moeizaam verlopen. Belangrijke reden is de andere houding van de accountant, in relatie tot het interne toetsorgaan van de accountant zelf, dat strengere en aanvullende eisen stelde ten opzichte van voorgaande jaren. Daarom hebben wij de accountant aangegeven een evaluatie te willen.

2. Relatie met bestaand beleid.

Deze nota heeft relatie met de door u vastgestelde jaarstukken 2013.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

De aanbevelingen van de accountant, zoals opgenomen in het accountantsverslag, zijn door de Kleine Rekeningcommissie integraal overgenomen. Daarbij verzoekt zij bij de beantwoording vooral concrete maatregelen te nemen aangaande de omissies in het aanbestedingsbeleid. In deze paragraaf wordt de reactie van het college op deze aanbevelingen weergegeven.

Grondexploitaties

Aanbeveling

De accountant adviseert de inrichting van het proces met betrekking tot het beheer en de registratie van gronden in de exploitatie op een aantal punten te verbeteren.

Reactie college

Dit was reeds opgepakt, maar het instrument MPGCV is nieuw voor de gemeente Maastricht. Het opbouwen van een systeem van risicomanagement kost tijd. Daarom is gekozen voor een gefaseerde aanpak voor het implementeren van de MPGCV. Risicomanagement is meer dan alleen een techniek. Tegenover de harde kant van het risicomanagement systeem staat de zachte kant van het daadwerkelijk integreren van risicomanagement in de werkzaamheden. Voor de doorontwikkeling is een langere periode nodig.

Het doel van de MPGCV is om op basis van periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGCV is een aanvulling op de bestaande producten in de P&C-cyclus en zal jaarlijks, samen met de jaarrekening geactualiseerd en vastgesteld worden. In de raad van 8 juli 2014 wordt het MPGCV 2013 voor de eerste keer behandeld. Voorafgaand aan deze behandeling in de raad wordt het MPGCV 2013 nader toegelicht in de commissie op 28 juni. De eerste actualisatie en optimalisatie is in het kader van de jaarrekening 2014. Het streven is om voor de MPGCV 2014 alle lopende en toekomstige planexploitaties en bouwprojecten te beoordelen aan de hand van een risicoanalyse.

Formalisering en juridisering van de financiële beheershandelingen (o.a. aanbesteding)

Aanbevelingen

De accountant constateert dat er in toenemende mate sprake is van een noodzaak tot verder formalisering en juridisering van beheershandelingen. Toezichthouders leggen steeds meer nadruk op de correcte toepassing van interne en externe richtlijnen. Dit leidt onder andere tot een verscherpt toezicht op de juiste toepassing van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast is het van belang dat voor de juiste kwalificatie van onderhanden werk en voorraden gronden de formulering van college- en raadsbesluiten nauwkeurig moet aansluiten op de definitie van projecten, in exploitatie genomen gronden en niet in exploitatie genomen gronden. Ten slotte is deze trend ook zichtbaar ten aanzien van de eisen welke worden gesteld ten aanzien van verbijzonderde interne controle. De accountant vindt dat de gemeente Maastricht een sterker beheer van compliance moet inrichten.

Reactie college

De inrichting van de organisatie is zodanig dat de primaire verantwoordelijkheid voor de juiste toepassing van het aanbestedingenbeleid decentraal bij de afzonderlijke organisatieonderdelen ligt. Dit is een bewuste keuze geweest die we zullen handhaven. Bij de interimcontrole 2013 heeft de accountant in dit kader ook geconstateerd dat de opzet van de inrichting van de organisatie adequaat is en verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Bij de eindejaarscontrole blijkt dat de werking van het proces nog verstevigd moet worden. Het college neemt daartoe maatregelen, zijnde:

- 1) Optimaliseren van het inkoopproces is al in gang gezet bij de interimcontrole 2013, het betreft:
 - a) Met ingang van 1 januari 2014 is de verplichtingenadministratie ingevoerd. Na een jaar wordt de stand van zaken geëvalueerd.
 - b) Maandelijks met een deelwaarneming interne controle op inkopen en uitbetalingen en deze controle vastleggen in een dossier met alle gebruikte documentatie.
 - c) Binnen het Shared Service Center Zuid Limburg wordt een centraal contractenregister ingericht.
 - d) Zoveel mogelijk uniformeren van de inrichting van de aanbestedingendossiers.

- 2) In het kader van sterker beheer van compliance zijn met het management van de organisatieonderdelen afspraken gemaakt over de naleving van het aanbestedingsbeleid. Zij moeten dit doen volgens het 'pas toe of leg uit' principe. Ze zijn niet verplicht om de regels één op één toe te passen (er zijn uitzonderingsgronden). Passen ze deze niet toe? Dan moeten zij via een collegenota gemotiveerd toelichten waarom niet.

Op basis van de geconstateerde aanbestedingsfouten bij de accountantscontrole zijn intern al diverse maatregelen genomen bij de betreffende organisatieonderdelen.

- 3) De concerncontroller gaat in het kader van het optimaliseren van de verbijzonderde interne controle volgende interne controles uitvoeren:
 - a) Overzichten inkopen > € 10.000 zichtbaar aansluiten met crediteurenadministratie (waarborg volledigheid van de overzichten).
 - b) Voor het jaareinde een spendanalyse uitvoeren (waarborg juistheid van de aanbestedingen).
 - c) Jaarlijks uitvoeren van onafhankelijke dossieronderzoeken bij alle organisatieonderdelen. In plaats van 25 audits gemeentebreed worden 25 audits per organisatieonderdeel uitgevoerd.
 - d) Steekproefsgewijs de juistheid van de aanbestedingsprocedures toetsen aan onderliggende brondocumenten.
- 4) Het college neemt ter verbetering van de formulering van raads- en collegebesluiten de volgende maatregelen:
 - a) Voor behandeling in de verschillende gremia worden college- en raadsnota's inzake grote projecten en grondexploitaties afgestemd met de accountant. Dit proces is bijvoorbeeld al in gang gezet wat betreft de herijking Belvedere 2014.
 - b) Opnemen in het toetsingskader van de voortoets.

Rijksbezuinigingen

Aanbeveling

De accountant adviseert om nauwgezet de realisatie van de huidige bezuinigingen door te zetten en vooruitlopend op de komende bezuinigingen nieuwe opties te overwegen, een stringent begrotingsbeheer is daarbij een must.

Reactie college

De bezuinigingen hebben, zoals gebruikelijk, de volle aandacht van het college. Het college bewaakt periodiek de huidige bezuinigingen en via de P&C-documenten wordt de raad hierover op de hoogte gehouden. De komende bezuinigingen en de effecten hiervan (voor zover bekend) op ons inhoudelijke beleid en financiële speelruimte zijn de rode draad in kaderbrief 2014. Bovendien houdt het college vast aan een strenge begrotings- en uitgavendisdiscipline (meerjarige sluitende begroting, structurele lasten dekken met structurele middelen en financiële risico's inzichtelijk maken) zoals aangegeven in het coalitieakkoord.

Decentralisaties/nieuwe taken

Aanbeveling

Door de decentralisaties vanuit de Rijksoverheid wordt uw gemeente met ingang van 2015 verantwoordelijk voor taken welke op dit moment nog bij het Rijk liggen. De belangrijkste decentralisaties betreffen de Participatiewet, de Jeugdzorg en de Extramurale dagopvang (AWBZ). Er vindt centrale coördinatie plaats om de decentralisaties in samenhang te begeleiden. De accountant adviseert de gemeente Maastricht de tijdsplanning te blijven monitoren zodat de gemeente op tijd gereed zal zijn voor de invoeringsdata van de decentralisaties.

Reactie college

Het college kan zich volledig vinden in deze aanbeveling. Dit is een lopend proces. Waar vanuit de directie stevig op wordt gestuurd om tijdig alle voorzieningen en de benodigde bedrijfsvoering klaar te hebben.

Automatisering

Aanbeveling autorisaties GWS4ALL

De accountant adviseert de verbeteringen in het proces wijzigingsbeheer toe te passen voor alle applicaties die in beheer zijn bij het SSC. Dit om te voorkomen dat gebruikers rechten hebben die zij vanuit hun functieomschrijving niet nodig hebben.

Reactie college

Het college neemt het advies over. Het wijzigingsbeheer is onderdeel van de ITIL¹ implementatie in 2014. Het opleidingstraject is afgerond. Het management gaat nieuwe functionaliteiten van de applicaties (GWS4ALL, Key 2 en Coda) testen zodanig dat de door de accountant gesignaleerde risico's worden gemitigeerd.

Aanbeveling beperken toegang tot server ruimten

De accountant adviseert de toegang tot de server ruimten te beperken tot de personen waarvoor het uit hoofde van hun functie strikt noodzakelijk is dat zij de ruimte kunnen benaderen.

Reactie college

Het college neemt dit advies over. Het afgelopen jaar zijn reeds 2 acties ondernomen. Ten eerste zijn de toegangsrechten opgeschoond en vindt hier jaarlijks een toetsing op plaats door de aangewezen functionaris (IB²-specialist). Ten tweede is de procedure aangescherpt om toegangsrechten aan te vragen tot de server ruimten. In deze procedure vindt wederom toetsing plaats door de IB-specialist.

Aanbeveling restore testen

De accountant adviseert de gemeente periodiek restore testen uit te voeren.

Reactie college

Het college neemt dit advies over. Na de afronding van het WOW-project (werkplek onafhankelijk werken) is dit technisch mogelijk. Het management gaat structurele restore testen uitvoeren zodanig dat de risico's worden gemitigeerd.

4. Voorstel.

Het college wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2013 (zie bijlage 1);
2. Kennis te nemen van de rapportage van de Kleine Rekeningcommissie (zie bijlage 2);
3. In te stemmen met de in deze collegenota opgenomen reacties;
4. Via de bijgevoegde brief de commissie AZ&M op de hoogte te stellen van de zienswijze van het college over de rapportage van de Kleine Rekeningcommissie (bijlage 3).

¹ De Information Technology Infrastructure Library (ITIL) is een gestructureerde aanpak voor het leveren van een gewenste kwaliteit van IT Services.

² IB = Informatiebeveiliging